

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering over de
erkenning van kopers en exploitanten voor de exploitatie in
openbare bossen
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2002 houdende de erkenning van kopers en exploitanten van hout dient geactualiseerd te worden. Enerzijds betreft het een technische aanpassing om procedures beter af te stemmen, anderzijds zijn er de afgelopen 20 jaar onvolkomenheden aan het licht gekomen en zijn er nieuwe ontwikkelingen in de sector.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De herziening van het besluit van 8 november 2002 is een gevolg van de herziening van het Bosdecreet in 2019 (Decreet van 26 april 2019 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw) en de herziening van het besluit rond houtverkoop in 2019 (besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 houdende de werkwijze en de voorwaarden inzake de verkoop en exploitatie van hout en andere bosproducten uit openbare bossen).

De exploitatie (vellen en uitslepen) van bomen in de Vlaamse bossen is een ingreep die met kennis van zaken dient te gebeuren en waarbij van de uitvoerders het nodige vakmanschap vereist moet worden ten einde de impact op de natuur zo gering mogelijk te houden. Tevens moet de opvolging van de naleving van opgelegde voorwaarden waarbinnen de koper of exploitant kan werken in de Vlaamse natuur efficiënt kunnen gebeuren. Daarom werd in 2002 de erkenningsverplichting ingevoerd. Deze doelstellingen blijven nog steeds geldig.

Het afgelopen decennium is vastgesteld dat meer en meer van de Vlaamse bedrijven die optreden als erkend koper en/of exploitant zich zijn gaan richten op export van Vlaams hout naar markten in het Verre Oosten, hoofdzakelijk China. Hierdoor werd lokaal hout moeilijker beschikbaar voor lokale verwerkers. De erkenningsregeling, die tot doel had de kwaliteit van bosexploitatie te verbeteren en de impact op natuurwaarden tot een minimum te beperken, werd zo een drempel voor lokale houtverwerkers tot het verwerven van lokaal hout voor hun houtverwerkende activiteit.

In het nieuwe besluit wordt voorzien dat hout dat door de zorg van de (openbare) bosbeheerder wordt geveld en uit het bos gehaald, op verzamelplaatsen klaar voor wegtransport verkocht kan worden zonder dat erkenning vereist is. Op die manier wordt de drempel voor lokale verwerkers weggenomen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/327 van 13 juli 2023.

Voor dit ontwerp van besluit dient geen RIA opgemaakt te worden, omdat het een besluit betreft zonder belangrijke inhoudelijke impact. Gelet op de toepassing van de proportionaliteitsregel, vallen ook inhoudelijke aanpassingen waarvan de effecten beperkt zijn, onder deze uitzonderingsgrond. De beperkte effecten van deze inhoudelijke aanpassing wegen niet op tegen de uitvoering van een RIA.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2002 houdende de erkenning van kopers en exploitanten van hout dient geactualiseerd te worden. Enerzijds betreft het een technische aanpassing om procedures beter af te stemmen, anderzijds zijn er de afgelopen 20 jaar onvolkomenheden aan het licht gekomen en zijn er nieuwe ontwikkelingen in de sector. De wijzigingen zijn dermate ingrijpend dat deze niet via een wijziging van het besluit door te voeren zijn. Daarom wordt een nieuw besluit voorgelegd.

De voornaamste aandachtspunten voor de wijziging zijn de volgende:

- De huidige regeling is helemaal afgestemd op de verkoop van hout op stam. Om lokale verwerkers van hout betere kansen te geven op het verwerven van lokaal hout zal in de toekomst meer transportklaar hout aangeboden worden. Voor de verkoop van hout dat door de zorg van de bosbeheerder gekapt wordt zal geen erkenning meer vereist zijn. Op die manier stijgen de kansen voor lokale verwerkers om lokaal hout aan te kunnen kopen.
- Er bestaat een hiaat tussen de omschrijving van de voorwaarden tot bekomen en behoud van de erkenning en de procedure als uitgeschreven in het besluit van 8 november 2002. De procedure wordt in overeenstemming gebracht met de voorwaarden.
- Het beslissingsproces van de beroepsprocedure wordt gestroomlijnd en logischer gemaakt.
- Private boscijneers doen nu reeds een beroep op erkende kopers en exploitanten. Tot op heden was er geen grond tot klachtenbehandeling in geval de erkende koper of exploitant de voorwaarden van erkenning of de verkoopvoorwaarden schendt. Daarom wordt de samenstelling van het erkennings- en beroepscomité uitgebreid.
- De sancties zoals voorzien in het besluit van 8 november 2002 zijn niet effectief. Natuurlijke personen en rechtspersonen kunnen zich aan hun sanctie onttrekken door het oprichten van een (nieuwe) rechtspersoon.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel definieert de definities van de termen die gebruikt zullen worden in dit besluit:

1° Dit punt heeft geen toelichting.

2° In dit punt wordt de term bosexploitatiewerkzaamheden gedefinieerd. De afgelopen jaren was er nogal wat discussie over welke werkzaamheden een erkenning vereisten en welke niet. Het ging hier hoofdzakelijk over de bestuurders van de vrachtwagens, die het hout van het bos naar de houtverwerking transporteren. In de huidige definitie wordt dit verduidelijkt.

3° Dit punt heeft geen toelichting.

4° Dit punt heeft geen toelichting.

5° Dit punt heeft geen toelichting.

6° Dit punt heeft geen toelichting.

7° Dit punt heeft geen toelichting.

8° Dit punt heeft geen toelichting.

9° Dit punt heeft geen toelichting.

10° Dit punt heeft geen toelichting.

11° Dit punt heeft geen toelichting.

12° Dit punt heeft geen toelichting.

13° Dit punt heeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt de toepasbaarheid van het besluit, zoals opgenomen in artikel 53bis van het Bosdecreet. Het besluit is van toepassing op iedereen die hout koopt in openbare bossen. Gezien de erkenning tot doel heeft de kwaliteit van exploitatiewerken te garanderen worden er enkele uitzonderingen voorzien voor gevallen waar de erkenning niet vereist is.

- Particulieren kunnen voor eigen gebruik een beperkte hoeveelheid brandhout kopen zonder dat ze daarvoor een erkenning moeten voorleggen. In het huidige besluit is dat beperkt tot minder dan 50m³ per adres en per jaar. In het voorliggende ontwerp wordt die uitzondering integraal overgenomen.
- Het huidige besluit is exclusief gericht op de verkoop van hout op stam. Dat wil zeggen dat de koper van het hout instaat voor de uitvoering van de bosexploitatiewerken en die aanstuurt. De afgelopen jaren is op projectbasis geëxperimenteerd met het uitvoeren van bosexploitatiewerken voor de verkoop van het hout, waarbij ANB-Natuurinvest de exploitatie aanstuurt. Dit levert voordelen op vlak van kwaliteit van de exploitatie en de vrijwaring van de natuurwaarden in het betreffende bosdeel. Tevens kunnen homogenere houtloten (op vlak van soorten en afmetingen) in de markt gezet worden, waardoor het lokale hout toegankelijker wordt voor lokale verwerkers. Gezien dit hout na verkoop geen

bosexploitatiewerkzaamheden meer vereist is de erkenning voor de koper geen vereiste meer. De drempel die de erkenning inhoudt voor de lokale verwerkers vervalst.

- Het minderwaardige hout wordt vaak versnipperd tot chips, bestemd voor vezelplaatproductie, bioraffinage en biomassa voor energie. Deze bewerking wordt vaak uitgevoerd voor het transport. Deze ingreep wordt niet beschouwd als bosexploitatiewerkzaamheid indien ze buiten de bosbestanden plaatsvindt.

Artikel 3

Het eerste lid bepaalt wat de steller van het besluit verstaat onder 'attest bosbouwtechnische kennis'. Een belangrijk aspect van de erkenning is komen tot goed opgeleide uitvoerders van exploitatiewerkzaamheden. In Vlaanderen is er tot op heden geen opleiding afgestemd op Beroepskwalificatiedossiers. Daarom heeft het erkenningscomité bepaald wat de minimumvereisten van kennis moeten zijn. Deze zijn gegroepeerd in het attest bosbouwkundige kennis, het welke kan bekomen worden door kennistesten of het volgen van een opleidingstraject van 60uur.

Het tweede lid omvat de vereisten waaraan een natuurlijke persoon of rechtspersoon moet voldoen om erkend te worden en erkend te blijven als exploitant.

Het derde lid omvat enkele bijkomende vereisten voor rechtspersonen om erkend te worden en erkend te blijven als exploitant.

Het vierde lid omvat een uitzondering op het tweede lid, 5°, specifiek voor sociale tewerkstelling en voor natuurbeherende organisaties.

Artikel 4

Het eerste lid omvat de vereisten waaraan een natuurlijke persoon of rechtspersoon moet voldoen om erkend te worden en erkend te blijven als koper.

Het tweede lid omvat enkele bijkomende vereisten voor rechtspersonen om erkend te worden en erkend te blijven als koper.

Het derde lid de voorwaarden waaraan een exploitant moet voldoen zijn uitgebreider en omvatten de voorwaarden van koper, daardoor wordt een exploitant automatisch ook als koper beschouwd

Artikel 5

Dit artikel bepaalt de oprichting van de organen die waken over de procedures omschreven in dit besluit.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt de samenstelling van het erkenningscomité. Het comité wordt paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van de kopers-exploitanten en vertegenwoordigers van de bosbeheerders, waaronder een vertegenwoordiger van Natuurinvest, de organisatie die binnen het agentschap instaat voor de praktische afhandeling van de houtverkoop.

De voorzitter wordt noch uit de groep kopers-exploitanten, noch uit de groep bosbeheerders gekozen.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt de samenstelling van het comité van beroep. Het comité wordt paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van de kopers-exploitanten en vertegenwoordigers van de bosbeheerders, waaronder een vertegenwoordiger van Natuurinvest, de organisatie die binnen het agentschap instaat voor de praktische afhandeling van de houtverkoop.

De voorzitter wordt noch uit de groep kopers-exploitanten, noch uit de groep bosbeheerders gekozen.

Artikel 8

Dit artikel regelt de instelling van een erkenningssecretariaat, dat de dagelijkse werking van de erkenningsregeling waarneemt en beide comités administratief ondersteunt.

Artikel 9

Paragraaf 1 van dit artikel bepaalt de samenstelling van een aanvraagdossier tot erkenning. Paragraaf 2 van dit artikel bepaalt dat de erkende koper/exploitant ertoe gehouden is, wijzigingen van de gegevens, vermeld in zijn aanvraag, te melden aan het erkenningssecretariaat.

Artikel 10

Ook in andere Europese landen en regio's zijn er erkenningssystemen voor bosexploitatiewerkzaamheden geldend. Om te vermijden dat kopers en exploitanten telkens een administratief proces moeten doorlopen wordt in dit artikel voorzien dat, indien de voorwaarden van een andere Europese erkenning, die de aanvrager reeds bezit, gelijklopend zijn met de voorwaarden opgenomen in dit besluit, de betreffende koper-exploitant op vertoon van deze erkenning een Vlaamse erkenning kan krijgen.

Artikel 11

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 12

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 13

Dit artikel bepaalt de voorwaarden van ontvankelijkheid van een aanvraag tot erkenning. Meer bepaald in artikelen 3 en 4 worden specifieke situaties geschetst waarbij een aanvraag automatisch onontvankelijk is. Deze bepalingen waren niet voorzien in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2002 houdende de erkenning van kopers en exploitanten van hout. Sinds de inwerkingtreding van het besluit werd er in één geval een advies tot intrekking van een erkenning gegeven door het erkenningscomité aan de minister. De erkenning werd op basis van het gemotiveerde advies ingetrokken. Het betrof een rechtspersoon. De bestuurder van de rechtspersoon heeft daarop een nieuwe rechtspersoon opgericht en heeft op die manier de sanctie ontlopen. Er was geen grond om de aanvraag van de nieuwe rechtspersoon te weigeren.

Artikel 14

Dit artikel bepaalt de termijnen van orde voor de behandeling van een aanvraag tot erkenning.

Artikel 15

Dit artikel bepaalt de termijn van bekendmaking van de beslissing en de beroepsmogelijkheid.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt het gebruik van de erkenningskaart. Deze kaart is van belang opdat de bosbeheerders op terrein kunnen nagaan of de aanwezige uitvoerders van de bosexploitatiewerkzaamheden een erkenning hebben of, in geval het werknemers betreft, deze werknemers door hun erkende werkgever zijn aangemeld bij het erkenningssecretariaat.

Artikel 17

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 18

Dit artikel bepaalt welke documenten een erkend koper of exploitant jaarlijks dient voor te leggen om zijn erkenning te behouden. Het betreft documenten die aangeven dat verplichtingen die jaarlijks een vervaldag hebben in orde zijn. Tevens wordt voor de exploitanten een vormingsattest gevraagd.

Artikel 19

Dit artikel regelt de modaliteiten van het toezicht op de erkenning.

Artikel 20

Het zijn de mensen die op het terrein het beheer opvolgen die de vaststellingen doen indien een koper of exploitant in gebreke blijft wat betreft de voorwaarden van erkenning opgenomen in artikels 3 en 4 en of alle uitvoerders van de bosexploitatie werkzaamheden erkend zijn of, in voorkomend geval, aangemeld zijn door hun werkgever.

Verder stelt dit artikel de termijnen van orde vast voor de behandeling van de klacht.

Artikel 21

Dit artikel regelt de beroepsprocedure bij het conform artikel 7 ingestelde comité van beroep.

Artikel 22

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 23

Dit artikel geeft de kapstok aan het erkenningscomité om administratieve sancties op te leggen aan een erkende koper of exploitant naar aanleiding van een klacht. Er worden 3 administratieve sancties voorzien: de waarschuwing, een schorsing en een advies aan de minister tot intrekking van de erkenning.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 25

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 26

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 27

Artikel 2, tweede lid van het besluit omvat een bepaling over privé-bos. Momenteel laat de kapstok in het bosdecreet louter toe dat dit besluit handelt over openbare bossen. Mocht er middels een wijziging van het bosdecreet een mogelijkheid gegeven worden tot het toepassen van dit besluit op privé-bossen, dan kan de Vlaamse Regering bepalen dat artikel 2, tweede lid, in werking treedt.

Artikel 28

Dit artikel behoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Onderhavig voorontwerp van besluit heeft dezelfde budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid als het geldende besluit van 8 november 2002.

Zoals bepaald in artikel 8 van het voorontwerp van besluit wordt het secretariaat verzorgd door het agentschap voor Natuur en Bos, welke deze opdracht kan uitbesteden. De actuele uitbesteding van het secretariaat zorgt voor een kostprijs van 97.574,40 euro (incl. BTW) voor 1 jaar.

De vereiste kredieten zijn ingeschreven op de budgetpost LD002.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 28 juni 2023. Een begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Onderhavig voorontwerp van besluit heeft dezelfde impact op het personeel van de Vlaamse Overheid als het geldende besluit van 8 november 2002.

Het toezicht op exploitaties behoort tot het takenpakket van de boswachters. Zij stellen eventuele inbreuken vast op de Boswetgeving bij de uitvoering van exploitaties en zij gaan na of de aanwezige uitvoerders van de bosexploitatiewerkzaamheden voldoen aan de Erkenningsregels. Indien inbreuken worden vastgesteld wordt dit door de boswachter gerapporteerd aan de Regiobeheerder, die een klacht formuleert en indient bij het erkenningscomité via het erkenningssecretariaat.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen. In het kader van het technisch beheer wordt de opvolging van de exploitaties uitgevoerd door de boswachters van Natuur en Bos.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering dient het advies van de Minaraad en, indien het advies van de Minaraad geen aanleiding geeft tot aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst, het advies van de Raad van State gevraagd te worden

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de erkenning van kopers en exploitanten voor de exploitatie in openbare bossen;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Minaraad in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
- 3° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen;
- 4° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 60 dagen;
- 5° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, te machtigen om te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
- 6° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Inspectie van Financiën